

ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ: СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ

Тичина О.М. Мальований С.В., Мирна Т.Ю., Руденко М. В.
***Військовий інститут танкових військ Національного технічного
університету «Харківський політехнічний інститут», м. Харків***

Військова агресія російської федерації, розв'язана на території України, на восьмому році перейшла в фазу повномасштабного воєнного вторгнення та підтверджує відмову агресора від міжнародних багатосторонніх угод в галузі законів і звичаїв війни, в тому числі від Конвенції про заборону застосування хімічної зброї. Інтенсивність застосування підрозділами РФ отруйних речовин (ОР) в 2024 році зросла на 32 %. Так лише за останній рік було зафіксовано близько півтори тисячі випадків застосування ворогом аерозольних гранат та інших боєприпасів з отруйними речовинами подразнювальної дії CS та PS, зокрема, гранати К-51.

З метою підвищення захисту особового складу підрозділів ЗС України від ОР необхідно забезпечити їх сучасними зразками засобів індивідуального захисту (ЗІЗ) шкіри фільтрувального типу. Зазначені ЗІЗ у війська не надходять, а ті, що перебувають на довготривалому зберіганні в більшості втратили повністю або частково свої захисні властивості. Крім того, у разі поповнення парку ЗІЗ шкіри фільтрувального типу слід керуватися стандартами НАТО (STANAG 2499). Наприклад, граничні терміни безперервної роботи в ЗІЗ, зокрема загальновійськового комплексного захисного костюма (ОКЗК) в літніх умовах диференційовані за положенням комплекту ЗІЗ, ступенем ваги фізичного навантаження (легкий, середній, важкий) та температурою.

За STANAG 2499 диференціація крім навантаження та температури проводиться також за відносною вологістю. Окремо розписано потреби у воді (літри/год) для підтримання максимального часу роботи особового складу. Таким чином, STANAG 2499 враховує більшість можливих факторів негативного впливу на ефективність виконання завдань особовим складом та шляхи недопущення ураження ОР. Порівняння підходів, а також самих норм свідчить про невідповідність існуючих ЗІЗ стандартам НАТО. Загальна тенденція серед засобів ЗІЗ НАТО – це забезпечення комфорту та збільшення шансів на виживання та збереження здоров'я особового складу.

Огляд світових стандартів одягу хімічного захисту свідчить про розбіжності в законодавчих актах Міжнародної організації стандартизації (ISO), Європейського комітету стандартизації (CEN) та стандартів різних організацій США. Аналіз розробок компаній-виробників засобів захисту шкіри свідчить про розширення асортименту за рахунок нових полімерних матеріалів, врахування розміру частинок дисперсної фази аерозолів, удосконалення експлуатаційних властивостей. Особлива увага приділяється зручності під час використання. Порівняння властивостей ЗІЗ, які є в наявності у нашій країні та тенденцій основних виробників таких засобів за кордоном свідчить про необхідність осучаснення засобів захисту шкіри, як шлях підвищення ефективності захисту особового складу.